

Djurhuus: Også færingerne er vælgere ved folketingsvalg, og jeg ved, at der ved den kommende lagtingssamling vil blive fremsat forslag om at nedsætte valgretsladeren til lagtinget til 20 år.

Mit personlige standpunkt i denne sag er i korthed dette: jeg synes, det er naturligt, at valgretsalder og myndighedsalder følges ad. Jeg skal ikke gentage de argumenter for og imod, som er fremført her, men efter min mening er de, som taler for, at de to følges ad, de vægtigste.

Ud fra dette synspunkt vil jeg støtte regeringens lovforslag. Jeg har ikke set, at der foreligger et forslag om at følge den engelske indstilling om myndighedsalder og valgretsalder. Når man, hvad vi alle sammen ved er tilfældet her, nærmer os en nedre grænse for valgbarhed og valgret, er der måske ikke noget så forfærdelig forkert i, at man bevæger sig med en vis forsigtighed, når bare man bevæger sig den rigtige vej — og det synes jeg regeringen har gjort med sit lovforslag.

Erhard Jakobsen: Hr. formand, jeg forlænger med god samvittighed denne debat ved at tage ordet, for jeg tror, at her har vi et tema, ved hvis behandling vi kan vise de unge, at vi forstår noget af det, som rører sig i alt det, der kaldes ungdomsoprøret — og som jeg egentlig ikke har så forfærdelig megen respekt for. Jeg hører bestemt ikke til dem, der kigger ud ad vinduerne for at se, hvor mange der står udenfor, når der er tale om, hvad vi skal gøre i spørgsmålet om Vietnam eller i spørgsmålet om kapitalisme og socialisme. Men her er et område, hvor det alene er de unge, der er involveret, og hvor jeg nok synes der er grund til at være forsigtig med at begynde at stille nogle grænser op, som nok ikke er forsvarlige.

Jeg synes nemlig, debatten har en skævhed. Det er, som om man vil have en hel masse beviser for, at 18 år nu også er det rigtige. Jeg er ikke sikker på, at 18 år er det rigtige — måske var 16 år mere rigtigt. Det kan man ikke være sikker på; men der er én ting, man kan være aldeles sikker på, og det er, at muligheden for at kunne vælge mellem partier og personer intet har med alderen at gøre. Det er et spørgsmål om en helt anden kvalifikation end dette at have et vist antal år på bagen. Det værste af alt

det, der føres frem, er det, man kalder modenhed. Hvad er det for noget? Hvad er det for en modenhed, de fleste af os drømmer om vælgerne skal have? Det er den modenhed, at de stemmer på det parti, man selv tilhører. Hvis de derimod er så umodne, at de stemmer på de andres partier, skulle de egentlig helst ikke have valgret.

Hvad er det, man skræmmer befolkningen med netop i denne sag? Jo, man vil give befolkningen en fornemmelse af, at hvis vi giver de 18- og de 19-årige valgret også, vil de strømme hen og stemme for de yderliggående partier. Der er intet, der tyder på, at denne erfaring er gjort. Alt tyder stort set på, at de unge fordeler sig over partimønsteret akkurat som de andre; det kan man måske beklage, men det gør de altså. Den eneste risiko, jeg tror man løber — og det kan man fortælle befolkningen — er, at jo flere årgange vi tager ind som valgberettede, desto lavere bliver stemmeprocenten. Det er nemlig meget naturligt med den propaganda, de unge har været ude for fra de ældres side, om mange af dem føler, at det må de vist hellere lade være med at tage stilling til, for det er de nok ikke modne til, efter hvad alle de ældre siger. Derfor bliver valgdeltagelsen sikkert lav blandt de nye årgange, der kommer til; men det var den vel også blandt kvinderne, da de første gang kom med. Her må jeg sige til den radikale ordfører, der havde lavet undersøgelse blandt gymnasiaster, at det er revnende ligegyldigt, om et flertal af de unge i dag ønsker lavere valgret eller ej; det har ikke noget med sagen at gøre. Man giver da ikke bare folk det, de ønsker, hvis det ikke i øvrigt er berettiget og rigtigt.

Det, jeg mener gør det berettiget og rigtigt at give valgret helt ned til 18 år — og for min skyld gerne længere, men det er 18 år, der er aktuelt nu — er, at de unge er nøjagtig lige så velegnede til at tage stilling til spørgsmålene som alle andre årgange. Dermed er der ikke sagt noget om velegnetheden generelt. Jeg husker, at der engang var en, der gjorde mig opmærksom på, at en hjerne ikke var fuldt udviklet, før man var 21 år. Det kan da godt være; jeg har aldrig set sådan en tingest. Men jeg mener også at have læst i nogle af de kloge artikler i søndagsbladene, at forkalkningen er i fuldt sving, når man er 26, og så er spørgs-